

Carmen Florea (Cluj-Napoca, Universitatea Babeș-Bolyai): *Exercițiul carității în Clujul medieval*

Începând cu anii 70 ai secolului trecut, problema marginalității medievale a încetat să mai fie o temă neglijată în istoriografia occidentală. Cu puternice impulsuri venind îndeosebi dinspre reprezentanți ai Școlii Analelor (cum ar fi Jacques Le Goff, Jean Claude Schmitt și Michel Mollat), tendința de a investiga profilul săracilor, al celor dezavantajați social, economic sau religios a câștigat în intensitate, conducând înspre o delimitare precisă a acestui subiect în câmpul investigației istorice. Fie că accentul a căzut asupra formulelor de integrare a celor marginalizați în structurile societății medievale (urbane mai ales), fie asupra traseelor devoționale pe care grija față de aproapele tău a îmbrăcat-o, caritatea și, mai ales, practicarea ei s-a bucurat de o atenție sporită în istoriografia ultimelor decenii (ca să amintesc doar studiile influente ale lui John Henderson și Catherine Vincent).

Revirimentul istoriografic sesizabil în România după căderea Cortinei de Fier a dus nu doar la identificarea și analiza detaliată și nuanțată a unor surse primare puțin investigate anterior pentru perioada medievală (cum ar fi testamentele și donațiile prin cercetările întreprinse de Mária Lupescu) sau registrele de socoteli ale spitalelor (editate și interpretate de către Enikő Rűsz-Fogarasi) ci, tocmai datorită acestor eforturi, posibilitatea de investigație a fenomenului carității în spațiul urban a fost semnificativ impulsionată. Prin analiza *Exercițiului carității în Clujul medieval* îmi propun să fructific sugestiile oferite atât de istoriografia universală, cât și de cea locală, pentru a înțelege cum se manifesta caritatea în acest oraș, cine erau protagoniștii acțiunilor caritabile și canalele prin care ei acționau și, desigur, cine erau beneficiarii acestora. Prezentarea își propune, deci, să definească un cotidian al practicii carității, urmărind deopotrivă cadrele instituționale (oferite de asociațiile profesionale și religioase, spitale și magistratura urbană) și inițiativele individuale, gesturile punctuale ale clujenilor în raport cu nevoile concetățenilor lor.